

До 85 річниці юннатівського руху в Україні.

Юннатівський рух на Сумщині

Історія юннатівського руху на Сумщині розпочалася майже 85 років тому.

З ініціативи районних, міських відділів освіти, передових вчителів біології, педагогів-аматорів у школах створювалися перші натуралістичні гуртки. Велика увага приділялася природоохоронній роботі, особливо озелененню шкіл та населених пунктів, насадженню лісу, заготівлі лікарської сировини, приваблюванню та охороні птахів.

Сьогодні здобувати еколого-натуралістичну освіту школярі області мають можливість у профільних позашкільних навчальних закладах: Шосткинській, Конотопській міській станціях юних натуралістів, Сумському міському центрі еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді, Ямпільській, Великописарівській, Кролевецькій районних станціях юних натуралістів. У комплексних позашкільних навчальних закладах працюють відділи: екологічної роботи та сільськогосподарського дослідництва (Білопільський районний ЦДЮТ), еколого-натуралістичний (Глухівський міський ЦДЮТ, Лебединський районний БДЮТ, Роменський міський ЦПО та РТМ, Сумський ОЦПО та РТМ), натуралістично-краєзнавчий (Путивльський районний ЦПР). Роботу гуртків, клубів та інших учнівських творчих об'єднань еколого-натуралістичного профілю організовано в 12 комплексних позашкільних навчальних закладах області.

Перший загін природолюбів було створено в 1935 році у Воздвиженській семирічці, що на Ямпільщині. У кінці 30-х почали працювати гуртки та загони охоронців природи при Шатрищенській, Дорошівській, Марчихино-Будській школах цього району.

Творча робота гуртків і загонів була перервана нападом фашистської Німеччини в 1941 році. Після визволення території Ямпільщини від німецьких загарбників у 1943 році в школах було відновлено роботу гуртків юннатів. У перші повоєнні роки учнівська молодь здійснювала шефство над

молодняком сільськогосподарських тварин, закладала шкільні ділянки, насаджувала сади, озеленяла міста і села, упорядковувала могили воїнів, допомагала збирати урожай.

Велику роль у подальшому розгортанні роботи гуртків у школах і позашкільних навчальних закладах відіграла Постанова Уряду «Про заходи поліпшення позашкільної роботи з дітьми», опублікована 22 листопада 1946 року. Уже в наступному році в районі активізувалась робота щодо створення в школах гуртків різного профілю.

З метою надання допомоги школам в організації натуралістичної роботи 16 травня 1946 року обласний відділ народної освіти відкрив обласну станцію юннатів. Першим директором був Чубур Василь Іванович, який керував станцією впродовж 15 років. Станція отримала приміщення поруч з агробіостанцією Сумського державного педагогічного інституту ім. А.С.Макаренка. Силами учнівського і педагогічного колективів було закладено плодовий сад, відновлено теплицю, створено колекцію кімнатних рослин. Працівниками станції було проведено роботу щодо створення гуртків юннатів у кожному районі області, на базі опорних шкіл проводилися районні та обласні семінари. З ініціативи облСЮН при школах створювалися навчально-дослідні земельні ділянки, закладалися сади, шкільки плодових і декоративних рослин.

У 1981 році змінює своє місце розташування обласна станція юних натуралістів. Заклад отримує нове двоповерхове приміщення у центрі міста з обладнаними кабінетами квітництва, овочівництва, екології. У той час у живому куточку нараховувалося близько 250 видів кімнатних рослин і біля 20 видів декоративних тварин. На станції функціонував профільний наметовий табір “Юннат”, в якому щорічно відпочивало біля 200 вихованців. У грудні 1981 року директором станції призначено Власенко Наталію Михайлівну.

Велика увага у цей період приділялася проведенню заходів спрямованих на боротьбу з ерозією ґрунтів, охорону та приваблювання

корисних птахів та звірів, врятування мальків риби і охорону водойм, насадження лісових і декоративних рослин, їх охорону та примноження. У цей час в області працювала 581 юнацька секція, 180 клубів любителів природи, 698 зелених патрулів та 330 голубих патрулів.

У 1987 році станція отримала приміщення старого дитсадка у приміській зоні. Протягом року педагогічним колективом було переплановано і оформлено навчальні кабінети, актовий зал, побудовано теплицю площею – 160 м², парники, вольєри, освоєно і розплановано територію під навчально-дослідну земельну ділянку.

Велику роль у розвитку і становленні станції відіграли колишні працівники, ветерани юннатівського руху: Скибенко Л.Г., Ігнатко П.П., Еременко В.В., Руденька Л.О., Добровольський В.І. та ін.

У 1997 році відбувся процес реорганізації (злиття). У результаті об'єднання трьох обласних профільних позашкільних навчальних закладів, обласна станція юних натуралістів стала структурним підрозділом Сумського обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю (Розпорядження Голови обласної державної адміністрації від 07.04.1997 року № 152 „Про створення обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю”). Директором Центру призначено Тихенко Ларису Володимирівну.

Значною мірою активізації юннатівського руху на Ямпільщині в 60-х роках сприяло створення у 1963 році на базі Спепненської середньої школи районної станції юних натуралістів на громадських засадах. Ініціатором створення був учитель біології Шпак Григорій Іванович.

У той час навчально-дослідна ділянка школи площею 3,5 га вважалась однією з кращих в області. На двох гектарах було посаджено сад, 1 га – зайнято під сівозміни, 0,5 га – колекційна ділянка, на якій вирощувалося 265 видів рідкісних для даної місцевості рослин.

Юннати налагодили тісні зв'язки з багатьма науково-дослідними інститутами, дослідними та селекційними станціями. Лише Ленінградський

ВІР надіслав 76 сортів зернових культур. 32 сорти картоплі було одержано з НДІ картоплярства Білорусії і України. На ділянці вирощувалося 18 сортів капусти, 26 сортів помідорів.

На базі школи проводилися обласні й районні семінари-практикуми директорів шкіл, вчителів біології, піонервожатих, де вивчався досвід роботи степненських школярів.

Педагогами станції юннатів проводилися районні масові заходи «День зустрічі птахів», «Свято врожаю», оголошувалися природоохоронні конкурси, естафети, в школах створювалися кролеферми, виробничі бригади. Було започатковано випуск радіожурналу «Вісник юннатів».

Досвід роботи першої в Україні станції юннатів на громадських засадах вивчався Республіканською станцією юних натуралістів, Інститутом педагогіки і одержав високу оцінку. На початку вересня 1970 року наказом Міністра освіти СРСР в Ямполі «як виняток» відкривається бюджетна районна станція юних натуралістів з 1 січня 1971 року. Директором бюджетної станції юних натуралістів був призначений вчитель біології Степенської середньої школи Шпак Григорій Іванович.

Особливого розквіту станція юннатів досягла у 80-х роках. На повну силу завирувала юннатівська діяльність школярів Ямпільщини. У ці роки юннатівський рух міцно увійшов у життя шкільних колективів. Юннатівською роботою був задіяний кожен третій учень району, а це близько 1400 школярів.

З ініціативи станції юннатів у кожній школі створюються клуби любителів природи, на станції юннатів – районний клуб «Ромашка» - організатор усієї природоохоронної роботи в районі. На базі місцевого кінотеатру «Салют» організовується постійно діючий кінолекторій «Людина і природа», де проводилися цікаві масові заходи, читалися лекції, демонструвалися безкоштовно художні фільми на природоохоронну тематику. Кожної неділі кінолекторій відвідували сотні дітей та їх батьків.

На станції почав працювати клуб «Натураліст – заочник», який залучив до активної природоохоронної діяльності більше 600 охоронців природи з усіх шкіл Ямпільщини. У клубі проводилися цікаві практичні роботи, конкурси, вікторини, зустрічі з передовиками сільського господарства, науковцями. Саме натуралісти – заочники стали найактивнішими помічниками в благоустрої території закладу. Це були справжні ентузіасти – природолюбів, які не злякалися ніяких труднощів. Серед гуртківців та натуралістів – заочників було започатковано незабутню трудову акцію «Сад миру». Під час акції діти здійснювали перший в своєму житті трудовий подвиг, перетворювали пустир в квітучий сад – казку, і який, на честь акції назвали «Садам миру».

У районі оголошуються цікаві ігри – змагання: «Подорож шкільних клубів любителів природи фірмовим експресом «Ромашка» в країну «Довкілля», «Веселковий килим миру», «Трудові пелюстки «Ромашки», марш-похід «Майбутнє планети – у твоїх руках», «Населеним пунктам – турбота юних», «На кращого знавця природи року» тощо.

Історія Конотопської міської станції юних натуралістів бере початок з 1949 року, коли виконком міської ради передав у розпорядження міськвн земельну ділянку в районі “Кандибиної греблі” площею 10 га для створення Мічурінського саду. Організатором та керівником було призначено директора середньої школи № 2 Володимира Яковича Крамара.

У 1950 році було обладнано метеорологічну станцію, створено пасіку, організовано живий куточок, в якому були павичі, цесарки, білки, лисиці та інші тварини. Відкрилися перші юннатівські гуртки юних садоводів, агрономів, пасічників.

За час, що минув з моменту заснування, Конотопська станція юних натуралістів стала центром еколого-натуралістичної, пошуково-дослідницької та природоохоронної роботи серед учнівської молоді міста.

Діяльність закладу здійснюється за двома напрямками: еколого-натуралістичним та декоративно-ужитковим. На сьогодні на станції працює

40 гуртків, займається понад 600 дітей віком від 6 до 16 років. Навчально-виховний процес здійснює досвідчений колектив у складі 13 педагогів.

Пріоритетним напрямом діяльності відділу освіти Конотопської міської ради та станції юннатів з 2008 року стала реалізація міських довготривалих практико-орієнтованих проектів - "Ландшафтний дизайн" та "Місто без сміття".

Юннатівський рух в м. Шостка набуває свого розвитку в повоєнні роки 20 століття. При школах починають діяти юннатівські гуртки, на яких діти мали можливість дізнаватись про рослинний і тваринний світ, доквілля та брали активну участь у благоустрої пришкольніх територій, висадженні дерев і кущів в парках, скверах і на заміських вулицях, створенні шкільних квітників. Поступово при школах почали створюватись навчально-дослідні земельні ділянки та закладались фруктові сади.

Більш змістовно і ефективно працювали юннатівські гуртки в новозбудованій загальноосвітній школі №9. Навкруги школи-новобудови не було жодного дерева або куща. З перших днів навколо школи почалася робота. Керував озелененням території вчитель біології Ковтун Микола Семенович. Він організував бригади учнів з благоустрою пришкольньої території.

У 1959 році було розроблено план посадки 400 дерев та тисячі кущів. За таку плідну діяльність учнівський та педагогічний колектив отримали перехідний прапор ГК ЛКСМУ. Власноруч вони упорядковували територію школи, розбили навчально-дослідну земельну ділянку загальною площею 0,3 га. Разом з працівниками заводу №9 «Зірка» провели комсомольський суботник, зібравши тони металобрухту і макулатури. За отримані кошти від металобрухту і макулатури юннати мали можливість придбати насіння квітів та саджанці фруктових дерев черешні, яблуні, груші та слив.

У 1960 році учні старших класів посадили фруктовий сад з 60 дерев. Виховна діяльність проводилася на уроках біології й у гуртку юннатів.

Велику допомогу надавали класні керівники. Актуальним на той час був лозунг «Украсим Родину садами!».

Через 4 роки після відкриття школи її територію не можна було впізнати. Навколо буяли квітники, зеленіли каштанові алеї, почав плодоносити фруктовий сад.

За результативну проведену роботу з озеленення школи учнівський колектив став учасником виставки досягнень народного господарства в Києві у 1964 році, а через рік на ВДНГ у Москві, і був нагороджений почесною грамотою та бронзовою медаллю.

Значна увага юннатами школи №9 приділялась проведенню різноманітних масових і виховних заходів, серед яких щорічне осіннє «Свято Врожаю», виставка квітів, конкурс на кращу шпаківню. Традиційними були екскурсії до підшефного колгоспу «Зоря» (с. Чорні Лози).

У кінці 70-х років юннатівські гуртки створюються при Палаці піонерів та в міських школах № 1, 3, 4, 5, 6, 8, 11, 12. Паралельно з ботанічним напрямом розвивається і зоологічний. При школах створюються кролеферми, де гуртківці займаються годівлею та розведенням кролів.

У 80-х роках серед юннатів набуває актуальності екологічний і природоохоронний напрями роботи. Створюються гуртки юних екологів, зелених патрулів. Новою віхою в історії юннатівського руху міста Шостки стало відкриття еколого-натуралістичного позашкільного навчального закладу.

Шосткинська міська станція юннатів вперше відкрила свої двері для юних любителів природи у січні 1990 року. Цьому передувало рішення Шосткинського міськвиконкому від 19 грудня 1989 року № 408 «Про відкриття Шосткинської міської станції юних натуралістів».

У 1992 році вихованці закладу долучились до цікавої дослідницької роботи по створенню відділку лікарських рослин радіопротекторної дії. Ініціатором даної справи виступила керівник гуртка Комісарова Світлана Валентинівна.

З 1993 року станція співпрацює з доктором біологічних наук Київського національного університету імені Тараса Шевченка Смиком Григорієм Костянтиновичем, який на той час очолював відділок інтродукції лікарських трав'янистих рослин ботанічного саду імені академіка Фоміна.

В липні 1994 року вихованці гуртка «Світ рослин» представили свої результати досліджень на Всеукраїнський конкурс «Краса і біль України», де стали переможцями. В цьому ж році станція юннатів вперше прийняла учасників Всеукраїнського семінару директорів позашкільних еколого-натуралістичних закладів, які ознайомились з організацією експериментально-дослідницької роботи серед вихованців.

На заняттях гуртків діти не лише здобували додаткові знання з природознавства, біології, екології, а й залучались до практичних природоохоронних акцій. Саме юннати стали ініціаторами проведення в місті щорічних квітневих місячників з оздоровлення довкілля.

Одночасно на станції проводилась робота з організації цікавого і змістовного дозвілля для дітей, яка не обмежувалась лише межами міста. Було започатковано співпрацю зі спорідненими закладами: Кролевецькою, Конотопською, Ямпільською, Новгород-Сіверською станціями юних натуралістів.

Значна увага педагогами станції юннатів приділялась також і такому напряму роботи, як просвітницька діяльність. З цією метою у вересні 1995 року розпочато спільну роботу з міською телекомпанією ТКС по випуску циклу авторських телепрограм «Розкриваючи таємниці природи». У грудні цього ж року вийшов перший друкований матеріал тематичної сторінки станції юних натуралістів «Людина і природа» в міськрайонній газеті «Полісся».

У грудні 1997 року в історії Шосткинських юннатів було відкрито нову сторінку. Станція натуралістів змінила свою адресу. Після проведеного ремонту та реконструкції колишнього дитячого садка приміщення станції юннатів стала складатись з 6 навчальних кабінетів, було створено

зоолабораторію «Куточок живої природи», лабораторію рослин закритого ґрунту «Зимовий сад» та кімнату-музей народознавства «Світлицю».

У виставковій залі постійно експонуються роботи вихованців творчих об'єднань «Фітодизайн» та «Коренева пластика». Є у закладі також простора і затишна зала для проведення різноманітних масових заходів, конференцій, засідання екопарламенту та пізнавально-розважальних програм. Станція юннатів має власну навчально-дослідну земельну ділянку, яка в будь-яку пору року, а особливо влітку виглядає справжньою оазою на фоні міського ландшафту.

Удосконалюючи задатки та здібності особистості на основі нетрадиційних форм і методів еколого-натуралістичного навчання на станції юннатів досить успішно впроваджується проектна діяльність. А саме розроблені та реалізуються три науково-освітні проекти «Рідкісні і малопоширені декоративні дерева та кущі до парків і скверів Шостки», «Введення в культуру дикорослих, зникаючих, лікарських рослин» та спільний проект з місцевою телекомпанією «Телеком-Сервіс» «Зелена лінія».

За 20 років своєї творчої діяльності юннатівську науку опанували понад 9000 Шосткинських школярів. Сьогодні Шосткинська міська станція юних натуралістів поправу визнана однією з кращих серед юннатівських закладів області і країни. Про це свідчать здобутки і перемоги на обласному і всеукраїнських рівнях.

Уперше для своїх вихованців гостинно відкрила двері у вересні 1993 року Кролевецька районна СЮН. Працювало тоді на станції юннатів 4 гуртки еколого – натуралістичного спрямування, якими керував молодий педагогічний колектив, щиро захоплений своєю улюбленою справою.

На території закладу розташовано НДЗД, яка містить квітково – декоративний комплекс, відділ лікарських та рідкісних рослин, овочеву ділянку, сад, колекційну ділянку та знаходиться заповідний об'єкт загальнодержавного значення – унікальна “Яблуна – колонія”.

У 2003 році на станції створено кімнату народознавства “Українська світлиця”. Кімната налічує близько 250 унікальних експонатів, які розповідають про історію рідного краю, знайомлять з народними традиціями, звичаями, обрядами. Світлиця є навчальним кабінетом, де проводяться заняття з народознавства, використовується для проведення масових заходів, національних свят, тематичних екскурсій.

Одним з пріоритетних напрямів роботи станції є дослідницька робота з сортовивчення картоплі та томатів. Упродовж 2006 – 2009 років Кролевецькою СЮН апробовано 18 сортів томатів, перспективних для вирощування в Північному регіоні.

Юннатівський рух на Білопільщині розпочався в 60-х роках. Юннати допомагали озеленювати місто, закладали парки, охороняли птахів, допомагали колгоспам та радгоспам.

Приміщення Центру дитячої та юнацької творчості (раніше Будинку піонерів) було відбудоване після руйнування у 70-х роках. Тоді ж були створені при ньому перші гуртки юних натуралістів. Будинок піонерів об’єднав навколо себе учителів-природолюбів та школярів-юннатів.

Юннати Білопільщини з великим ентузіазмом беруться за виконання завдання Всеукраїнських конкурсів «Мій рідний край – моя земля», «До чистих джерел», «Рослини – рятівники від радіації», «Вчимося заповідувати», та інші, є організаторами і учасниками районних конкурсів, акцій, операцій «Джерело», «Зелена хвиля», «Збережемо зелені мережива» та інші, мета яких спрямувати зусилля юннатів, учнів загальноосвітніх закладів району на оздоровлення довкілля Білопільщини.

Школою екологічного навчання природоохоронців району понад 20 років є районний клуб «Ромашка», в якому учні набувають практичних навичок природоохоронної роботи, вивчають теоретичний матеріал, ознайомлюються із станом довкілля рідного краю, проводять акції з оздоровлення навколишнього середовища.

Юннати займаються вивченням сучасних проблем навколишнього середовища, беруть активну участь в екологічних суботниках з благоустрою міста.

Під їх наглядом – пам'ятка місцевого значення – дендропарк «Шкуратівський», в якому ростуть 50 видів, 13 родів хвойних дерев з різних куточків світу. Ростає в дендропарку і таке рідкісне реліктове дерево як гінкго дволопатеве.

З 2000 року на базі дендропарку Шкуратівський працює учнівське лісництво Білопільського районного центру дитячої та юнацької творчості. Членами учнівського лісництва вирощено десятки тисяч саджанців хвойних, які висаджено на території району, зібрано насіння хвойних, проводиться дослідницька робота щодо живцювання різних видів хвойних дерев за темами науково-дослідницьких робіт Наукового товариства учнів.

На Путивльщині починає активно розвиватись натуралістична творчість з 1952 року. Широкого розмаху в цей час набуває рух юних мічуринців, юннатами закладаються фруктові сади, дослідні ділянки, ягідники, квітники.

У 1964 році юннати Путивльського палацу піонерів включились в республіканський конкурс на кращу навчально-дослідну ділянку. Результатами їх досягнень були кілограми вирощених цукрових буряків, кукурудзи, томатів, гарбузів. За вагомі досягнення у овочівництві та садівництві юннатів було нагороджено путівками до літніх таборів відпочинку.

Нині на базі центру позашкільної роботи працюють гуртки біологічного профілю «Знавці лікарських рослин», «Юні квітникарі», «Юні квітникарі-аранжувальники», «Основи екологічних знань», «Юні друзі природи», «Декоративний акваріум», «Орнітологи».

Сьогодні координаційним центром еколого-натуралістичної, природоохоронної, науково-дослідницької, інструктивно-методичної роботи в загальноосвітніх, позашкільних, професійно-технічних навчальних

зкладах області є еколого-натуралістичний відділ Сумського обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю.

Підвищення ефективності навчально-виховного процесу, аналітичної, організаційної, науково-методичної та інформаційної діяльності, вдосконалення професійної компетентності педагогічних працівників здійснюється через систему методичної роботи.

Основними напрямками методичної роботи еколого-натуралістичного відділу як структурного підрозділу комплексного позашкільного навчального закладу є методичний супровід навчально – виховного процесу у відділі (моніторинг навчально-виховної роботи, удосконалення науково-методичного та програмно-методичного забезпечення, корекція навчально-виховних методик); підвищення фахового рівня педагогічних працівників, розвиток їх загальної культури; інформаційно-методичне забезпечення діяльності педагогів з проблем освіти, педагогіки, психології; розроблення та видання навчальних і методичних посібників на основі узагальнених матеріалів перспективного педагогічного досвіду, рекомендацій, авторських програм; програмно-методичне забезпечення діяльності учнівських об'єднань еколого-натуралістичного профілю пересувного позашкільного навчального закладу, що працює в структурі СОЦПО та РТМ; створення в області ефективної моделі роботи навчальних закладів з формування та розвитку творчих здібностей дітей та учнівської молоді; проектування індивідуальної системи методичної роботи педагогів, підготовка атестаційних методичних портфоліо; розвиток співробітництва з державними установами, навчально-виховними закладами різних рівнів акредитації, громадськими організаціями, товариствами.

Пріоритетними напрямками роботи закладу є науково-дослідницький, еколого-краєзнавчий, профорієнтаційний та оздоровчий.

Спостереження, дослідницьку, природоохоронну та суспільно-корисну роботу юннати проводять у відділках НДЗД, яка відповідає Положенню про навчально-дослідну земельну ділянку і має квітково-декоративний комплекс,

відділки лікарських та рідкісних рослин, плодово-ягідний, виробничий, колекційний, дендрокуточок.

Щорічно організовується робота понад 80 гуртків 14 натуралістичних та екологічних профілів, які охоплюють близько 1200 вихованців. Працюють творчі учнівські об'єднання: знавці лікарських рослин, природа і фантазія, флористика та фітодизайн, юні друзі природи, юні екологи, юні біохіміки, юні мікологи, юні картоплярі, юні акваріумісти, любителі свійських тварин, юні садівники, діє обласна заочна школа флористики та фітодизайну.

Значна робота проводиться педагогами відділу щодо залучення гуртківців середнього та старшого шкільного віку до дослідницької роботи. Ця робота здійснюється у тісній взаємодії з науковцями вищих навчальних закладів міста. Спільно з Сумським національним аграрним університетом проводяться обласні науково-практичні конференції, конкурси, консультації, екскурсії. Вчені розробляють тематику дослідницьких робіт з картоплярства, виноградарства, садівництва, координують виконання дослідницьких проектів вихованців.

Співпраця з ботанічним садом СДПУ ім. А.С. Макаренка забезпечує постійний обмін посадковим матеріалом, поповнення колекції квітково-декоративних рослин. За завданням наукових співробітників бот саду на базі відділу проводяться дослідження з інтродукції рідкісних та зникаючих дикоростучих видів флори Сумщини.

У тісній співпраці з обласним управлінням лісового та мисливського господарства, об'єднанням „Сумиліс” проводяться: обласний конкурс на краще учнівське лісництво, обласні зльоти юних лісівників „Збережемо і примножимо лісові мережива Сумщини”, „Майбутнє лісу – справа молодих!”.

У центрі уваги педагогічного колективу відділу стоїть екологічне і природоохоронне виховання. Про це свідчать обласні масові заходи з юннатами області: екологічні конгреси „Молодь Сумщини на захист Землі”, „Нащадкам – квітучу планету”, акція „Первоцвіти”, конкурс-огляд

екологічних агітбригад, конкурс на кращу екологічну стежку та ін. У рамках обласного тижня екології проводяться підсумкові тематичні конференції, масові пізнавально-розважальні заходи, День Землі, День Довкілля та ін.

До послуг вихованців та педагогів області – куточок бережливого ставлення до хліба, екологічна відеотека.

Накопичено певний досвід щодо організації роботи екологічних таборів, проведення екологічних експедицій та польових практик.

Останнім часом в області набула популярності робота екологічного табору „Деснянські зорі” на базі Національного природного парку „Деснянсько-Старогутський”. До роботи з дітьми запрошуються наукові співробітники Інститутів НАН України, установ природно-заповідного фонду України, викладачі вищих навчальних закладів України.

Значне місце у проведенні заходу відводиться практичним заняттям з екології, орнітології, ентомології, ґрунтознавства, луківництва, альгології, ресурсознавства. За підсумками індивідуальних і групових занять юні екологи готують доповіді, які потім презентуються на науково-практичних конференціях.

Одним з основних завдань роботи педагогів відділу є пошук та відпрацювання нових форм роботи. Поряд з традиційними успішно функціонують творчі об'єднання, які здійснюють допрофесійну підготовку, зокрема, обласна школа флористики і фітодизайну. У роботі школи активно використовуються інформаційно-телекомунікаційні технології навчання (мультимедійні лекції), оновлюється зміст програми з урахуванням сучасних світових тенденцій у цій галузі. Учні школи є постійними учасниками та переможцями Всеукраїнської новорічно-різдвяної виставки „Новорічний подарунок”.

Широке залучення школярів області до натуралістичної, природоохоронної, дослідницької роботи та екологічного виховання здійснюється через участь їх у всеукраїнських та обласних конкурсах, акціях, операціях „Мій рідний край - моя земля”, „Птах року”, „Біоцит”, „До чистих

джерел”, „Парки - легені міст і сіл”, „Цілюща спадщина Сумщини”, „На кращу НДЗД” тощо.

З метою надання допомоги навчальним закладам області щорічно випускаються методичні збірники, методичні рекомендації “Зміст та організація роботи на навчально-дослідній земельній ділянці”, “Організація та проведення екологічних таборів”, “Польові практичні заняття в екологічних таборах”, “Ліс – наша турбота”, “Слаборослий інтенсивний сад Сумщини”, інформаційно-методичні бюлетені тощо.

Юннатівський осередок на Сумщині знаходиться у постійному русі, пошуці нових ідей, прагненні до збереження та збагачення краси рідного краю.

Ямпільська станція юних натуралістів

Закладання парників. Білопільська середня школа № 1.

Обласний семінар для керівників гурткової роботи “Наукові засади організації дослідної роботи юннатів у галузі генетики, селекції та насінництва” на базі Іванівської дослідно-селекційної станції Інституту цукрових буряків НАН України.

Юні картоплярі Сумського обласного ЦПО та РТМ.

Творча майстерня зі створення букетів. День захисту дітей.

Юні лісівники Сумщини під час закладання Алеї дружби (II всеукраїнський зліт учнівських лісництв).